

5 Stemmingen Uitvoering Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Aan de orde zijn de stemmingen in verband met het wetsvoorstel **Uitvoering van het op 13 december 2006 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (Trb. 2007, 169) (33990)**.

(Zie vergadering van 14 januari 2016.)

De voorzitter:

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Kuzu** (Groep Kuzu/Öztürk):

Voorzitter. Eigenlijk zouden we dinsdag over deze amendementen stemmen. De nummers zijn inmiddels gewijzigd, maar het gaat over het amendement op stuk nr. 57 van de heer Van der Staaij en mevrouw Keijzer en het amendement op stuk nr. 56 van mijnheer Van Dijk en anderen. Dat laatste amendement, het amendement van collega Van Dijk, raakt aan een van onze kernwaarden. Een ideale samenleving is een samenleving waarin rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid en wederzijdse acceptatie centraal staan, ongeacht de geboorteplek van je ouders, ongeacht het vermogen van je familie en dus ook ongeacht je lichamelijke beperking.

De waarde die wij hechten aan deze idealen leidt ertoe dat wij positief staan tegenover wat de indiener van het amendement beoogt. Participatie in het dagelijks leven moet voor alle mensen en dus ook voor mensen met een beperking verschoond zijn van obstakels. Wij zullen dus voor het amendement van de heer Van Dijk stemmen.

Dat neemt niet weg dat er in mijn fractie, ondanks onze steun voor het belangrijke doel van het amendement van collega Van Dijk, ook zorgen leven, namelijk zorgen over de bepaling die in het amendement is opgenomen. Die mag niet ten koste gaan van de kleine ondernemers in ons land, kleine ondernemers die met moeite de crisis hebben doorstaan, die een individueel risico nemen en de motor zijn van onze economie. Dit overwegende heeft mijn fractie dan ook besloten om ook steun te verlenen aan het subamendement van de collega's Van der Staaij en Keijzer.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Voorzitter. De PVV-fractie is voor het VN-verdrag voor gehandicapten. Wij vinden het te betreuren dat de afgelopen jaren het voorzieningsniveau voor gehandicapten fors is ingeperkt en hopen dat hiermee de weg terug gevonden wordt.

Door het amendement-Van Dijk op stuk nr. 56 is er veel gesproken over toegankelijkheid. Van Dijk vindt de individueel afdwingbare toegankelijkheid die het VN-verdrag beoogt, niet ver genoeg gaan en wil daarom algemeen verplichte toegankelijkheid voor een zo divers mogelijke

doelgroep. Dit gaat ons te ver. Een particulier die onvoldoende toegankelijk is, is eerder een oen die een potentieel van 2 miljoen klanten niet benut of nog niet benut en geen crimineel die door dit amendement voor de rechter zou moeten kunnen worden geslept.

Wij vinden ook dat als het gaat om gelijkwaardigheid amendementen die betrekking hebben op mensen met een beperking niet ineens geen kostenplaatje of dekking meer nodig hebben. Ons als Kamer had de reikwijdte van het amendement in grote lijnen helder gemaakt moeten worden. Dat is niet gebeurd. Wij weten dus niet wat er allemaal moet gebeuren en tot welke kosten winkels, horeca en iedere andere ondernemer met een website en een fysiek bezoekbaar adres verplicht gaat worden. Het heeft een open einde.

Aangezien een amendement letterlijk wordt opgenomen in de wetstekst is er straks niet zomaar meer een weg terug. Om een tipje van de sluier op te lichten: een website voor een klein cafeetje kost ongeveer €3.000 tot €5.000 en een grotere ondernemer is straks zo'n €17.000 kwijt. En wat te denken van een mediawebsite? Het wordt onbetaalbaar.

Het subamendement-Van der Staaij/Keijzer op stuk nr. 57 stelt extra voorwaarden aan het amendement-Van Dijk. Wij zullen dat amendement daarom steunen. Resumerend: we stemmen tegen het amendement-Van Dijk, voor het subamendement-Van der Staaij/Keijzer en voor het VN-verdrag voor mensen met een handicap.

De voorzitter:

Dan gaan we nu stemmen.

In stemming komt het amendement-Keijzer/Dik-Faber (stuk nr. 23) tot het invoegen van een onderdeel 0A.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Bergkamp/Keijzer (stuk nr. 20) tot het invoegen van een onderdeel 0A.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bonnes/Van Klaveren en de PVV voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komen de gewijzigde subamendementen-Van der Staaij/Keijzer (stuk nrs. 57, I en II).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Van Vliet, Houwers, de

Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV voor deze gewijzigde subamendementen hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij zijn aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van deze gewijzigde subamendementen het andere op stuk nr. 57 voorkomende gewijzigde subamendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het tweede nader gewijzigde amendement-Otwin van Dijk c.s. (stuk nr. 56) tot het invoegen van een onderdeel 0A en C.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit tweede nader gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het derde nader gewijzigde amendement-Voortman/Otwin van Dijk (stuk nr. 33, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit derde nader gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit derde nader gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 33 voorkomende derde nader gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Bergkamp/Van der Staij (stuk nr. 18).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP en de ChristenUnie voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Van der Staij/Bergkamp (stuk nr. 35) tot het invoegen van de artikelen IIA tot en met IIC.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van Gerven/Kooiman (stuk nr. 26) tot het invoegen van de artikelen IIA en IIB.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, 50PLUS, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Van Gerven/Leijten (stuk nr. 29) tot het invoegen van de artikelen IIA tot en met IID.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PvdD voor dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

Mevrouw Voortman (GroenLinks):

Voorzitter. Toegankelijkheid is een basisrecht van iedereen. GroenLinks vindt het van cruciaal belang dat de rechten van mensen met een beperking beter gewaarborgd worden. De hashtag #jekomternietin is de dagelijkse ervaring van veel mensen met een beperking, of dat nou om een gebouw gaat, om een website die je niet kunt lezen of om een Kamerdebat dat zonder gebarentolk niet te volgen is. Dat stelt mensen met een beperking op achterstand. Ze worden belemmerd in deelname aan de maatschappij.

Hoewel de ambities hier en daar mager zijn, zet dit wetsvoorstel een eerste stap om dat te verbeteren. Veel moet nog worden uitgewerkt in het plan van aanpak waar het kabinet mee moet komen. GroenLinks heeft moties over het plan van aanpak ingediend en zal de voortgang kritisch volgen. Op het wetsvoorstel zelf hebben wij amendementen ingediend en aangenomen gekregen. Zo gaat het percentage stemlokalen dat toegankelijk moet zijn, omhoog van 25 naar 100. De democratie wordt daardoor beter toegankelijk voor mensen met een beperking. Ook ons amendement dat regelt dat algemene toegankelijkheid de norm moet worden, is zojuist aangenomen. Dat is een grote verbetering waar wij erg blij mee zijn. Het subamendement van de SGP en het CDA voegt bovendien toe dat de norm van algemene toegankelijkheid per 1 januari 2017 een feit moet zijn, of er nu wel of niet een Algemene Maatregel van Bestuur komt. Daar kan geen lobbyist of Tweede Kamerfractie meer iets aan doen.

Wij zijn blij met de inspanningen van de heer Van Dijk en zijn medewerkers en met die van de fracties en medewerkers van de ChristenUnie, de SGP en het CDA. Gezamenlijk hebben wij dit bereikt. Daarmee is er ook zeer brede steun gekomen voor het amendement. Er is wel een fractie die heeft bedreigd om tegen de hele ratificatie te zullen stemmen als dat amendement het zou halen. Dat is jammer, ...

(Geluiden van afkeuring)

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):

... maar gelukkig zullen andere partijen ook inzien dat mensenrechten en het tegengaan van discriminatie van mensen met een beperking van groot belang is. Wij zullen de ratificatie steunen en wensen het kabinet veel succes met de verdere uitvoering ervan.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter. Vandaag is een feest van inclusie. Eindelijk, na zo veel jaren, zal Nederland het VN-Gehandicaptenverdrag gaan ratificeren. Dit is een dag om te vieren, samen met de mensen die een beperking hebben en nu de erkenning krijgen dat zij volwaardig mee kunnen doen in onze samenleving. Mijn fractie is daarom ook ontzettend blij dat toegankelijkheid de nieuwe norm wordt en dat die norm uiterlijk op 1 januari 2017 zal ingaan. Amendementen daarover zijn zojuist aangenomen. In de afgelopen weken heeft dat veel gedoe gegeven. Ik wil de collega's van de Partij van de Arbeid, GroenLinks, maar ook van de SGP en het CDA en hun medewerkers hartelijk ervoor danken dat wij er met elkaar zijn uitgekomen.

De wet is mooi maar de werkelijkheid doet ertoe. Vermeende praktische en financiële bezwaren staan dan al gauw in de weg.

(Geluiden van afkeuring)

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Maar dat laat de ChristenUnie niet gebeuren. Daarom houden wij de vinger aan de pols en zullen wij ons met elkaar vanaf vandaag met nog meer energie inzetten voor de inclusieve samenleving. De ChristenUnie stemt van harte in met dit wetsvoorstel.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Dik-Faber. Wij moeten echt een keer een mail rondsturen over wat een stemverklaring precies inhoudt.

(Geroffel op de bankjes)

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Keijzer/Dik-Faber (stuk nr. 23), het gewijzigde amendement-Bergkamp/Keijzer (stuk nr. 20), het tweede nader gewijzigde amendement-Otwin van Dijk c.s. (stuk nr. 56), de derde nader gewijzigde amendementen-Voortman/Otwin van Dijk (stuk nrs. 33, I en II), het nader gewijzigde amendement-Van der Staaij/Bergkamp (stuk nr. 35) en de gewijzigde subamendementen-Van der Staaij/Keijzer (stuk nrs. 57, I t/m III).

De voorzitter:

Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.